

Ecoducten: wachten op wolf, hopen op wilde kat

Steeds vaker weten zoogdieren de weg over de ecoducten over de N48 bij Zuidwolde te vinden. Binnenkort worden in het Noorden ook nieuwe faunapassages aangelegd.

ROY SCHUTTE

En haas springt de groene helling van ecoduct Stiggeltie bij Linde op. Hij vlucht terwijl vrijwilligers Philip de Brabander en Reijer Römer van de Natuurvereniging Zuidwolde een kijkje komen bij de wildcamera op het ecoduct. „Normaal mogen hier helemaal geen mensen komen”, zegt De Brabander. „Maar vanochtend heb ik op de wildcamera toch weer iemand gezien die hier met zijn bullterriër aan het wandelen was. Dat hoort gewoon niet, dit gebied is voor de natuur.”

De vrijwilligers hebben het wel gekker gezien. In het verleden reden er mountainbikers en een crossauto

door de natuurpassages. Maar meestal overheerst enthousiasme over de beelden van Stiggeltie en het even verderop gelegen ecoduct Suthwalda. „We hebben beelden van een dier dat lijkt op een wilde kat, met een stompe staart en een zwarte punt erop. Die beelden stuurden we naar een expert in Limburg. Daar zijn ze voor het eerst ook weer gespot”, vertelt De Brabander. „Nu is het wachten op de wolf”, zegt Römer. „Die komt vanzelf wel.”

Sporen van andere dieren zijn duidelijk te zien. „Hier wroeten dassen en hier zie je een dassenwissel lopen”, wijst De Brabander op een zwart spoor in het gras. „En hier doet een steenmarter vaak z'n behoefte.” Lopend over het ecoduct valt de natuurliefhebbers veel op: de eerste pinksterbloem die bloeit, een eenzame mannetjesend in de poel, de schreeuw van de groene specht. Ouderwets de natuur in, genieten van rust en ruimte. „De visuele rust is mooi”, zegt De Brabander. „Ja, audiotieve rust is er niet”, doelt Römer op de auto's die onder hen doorrazen.

Maar niet alles dat de natuur heeft te bieden, kun je met eigen ogen zien. Bewegingen activeren de camera's, die 's nachts beelden schieten met behulp van infrarood. „Een paar maanden geleden hadden we twee boksende rammelaars precies voor de camera. Dat is mooi om te zien”, zegt De Brabander. Hazen huzen op en rond de ecoducten, die natuurgebieden ten oosten van de N48

‘Paar maanden geleden boksende rammelaars pal voor de camera’

als het Zwarte Gat en het Steenberger Oosterveld verbinden met onder andere het Meeuwenveen en Klein Zwitserland ten westen van de weg. De Brabander: „We kunnen niet met zekerheid zeggen of er minder dieren worden doodgereden sinds de opening van de ecoducten in 2011. De cijfers van Rijkswaterstaat zijn niet constant. Er gaan wel steeds meer dieren over het ecoduct.”

Vooraf over Stiggeltie steeg het aantal waarnemingen. Vorig jaar werd 843 keer een ree, haas, das, vos of marter gespot. In 2014 was dat nog 266 keer. Op ecoduct Suthwalda, enkele kilometers verderop, is de stijging minder groot. Wel wordt vooral de ree op beide ecoducten drie tot vier keer vaker gezien dan een paar jaar geleden.

„Dit zijn alleen de grotere zoogdieren. Bij Suthwalda zijn anders gezien aan beide kanten van de weg. Die zagen we al een tijdje niet meer. Ze moeten haast wel gebruikmaken van het ecoduct”, zegt Römer.

Er zijn plannen de vleermuizen in het gebied beter in kaart te brengen en in een poel op het Stiggeltie is een amfibicamera geplaatst.

Philip de Brabander (links) en Reijer Römer van de Natuurvereniging Zuidwolde controleren ecoduct 't Stiggeltie bij Zuidwolde. De camera's die daarbovenop staan, maakten de beelden boven. FOTO DVHN

Ecoducten en faunapassages, wat moet je daar nou mee?

Waarvoor dient een ecoduct?

Een ecoduct is een bouwwerk dat twee natuurgebieden aan weerszijden van een weg of spoorweg verbindt. Ook bestaan er eco-aquaducten, die natuurstroken en waterwegen met elkaar verbinden. Met ecoducten worden onderdelen van Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur) verbonden. Overgangen als ecoducten, maar ook bijvoorbeeld dassentunnels en andere faunapassages moeten de versnippering tegengaan, inteelt voorkomen en het aantal doodgereden dieren terugdringen. De ecoducten zijn eigendom van Rijkswaterstaat en provincie, het beheer in Drenthe is in handen van stichting Het Drentse Landschap.

Waar zijn de Drentse ecoducten?

Drenthe telt drie ecoducten, 't Stiggeltie bij Linde en Suthwalda bij Zuidwolde over de N48 en ecoduct Dwingelderveld tussen Spier en Beilen. 't Stiggeltie is een bouwwerk van 50 meter breed waar uitsluitend dieren overheen mogen.

Een artist's impression van het ecoduct Dwingelderveld bij Spier. ILLUSTRATIE ARCHIEF DVHN

Op ecoduct Suthwalda is naast de wildpassage ook een fietspad aangebracht. Ecoduct Dwingelderveld is zo'n 60 meter breed. Met zo'n 300 meter overstrekt de passage de twee tweebaanswegen en de middenberm van de A28, parallelweg

Moraineweg en een fietspad. Hij verbindt zo Nationaal Park Dwingelderveld met het Terhorsterzand.

Welke dieren maken er gebruik van?

Dat verschilt per ecoduct. In de pro-

vincie Gelderland passeren vooral edelherten en wilde zijwiden dit soort overgangen. Die dieren vindt je niet in Drenthe. In principe kan alles wat kruipt, loopt en fladdert gebruikmaken van ecoducten, van het knaagdier tot de slang en van

de vleermuis tot de loopkever.

Werken ecoducten goed?

Dat is moeilijk te bewijzen. Een overstekende ree zegt natuurlijk weinig over het nut van het verbinden van natuurgebieden. Het Meerjarenprogramma Ontsnippering (MJP) meldt dat er op dit moment nog onvoldoende onderzoek is gedaan naar de effectiviteit.

Hoe natuurlijk is een ecoduct?

Ecoducten zijn kunstmatige verbindingen. Maar ook het onderhoud wordt deels door de mens geregeld. Vanaf het voorjaar lopen er grazers als runderen en schapen op de ecoducten om te voorkomen dat het helemaal dichtgroeit. De ecoducten over de N48 worden onderhouden door de vrijwilligers van Natuurvereniging Zuidwolde, zij herstellen af en toe kapotte omheiningen en halen hoge begroeiing voor de wildcamera's weg, zodat niet elke ziempende tak voor een opname zorgt. Voor de rest laten ze de natuur zijn gang gaan op het ecoduct.